

SKL-FKK:n PERIYTYVIEN VIKOJEN JA SAIRAUKSIEN VASTUSTAMISOHJELMA (PEVISA)

Hyväksytty valtuuston kokouksessa 20.11.1993. Astuu voimaan 1.6.1994.

Tukeakseen rotujärjestöjen jalostustoimintaa on Suomen Kennelliitto hyväksynyt erityisen perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelman (= PEVISA). Tämän ohjelman ensimmäinen versio hyväksyttiin valtuuston kokouksessa 27.11.1982.

Ohjelman uusimisen tarkoitus on edesauttaa perinnöllisten ongelmien ennaltaehkäisyä rotujen tarkoituksenmukaisen jalostusrakenteen ylläpidon kautta sekä lisätä erilaisten valinnaisten vastustamismallien määrää. Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustaminen pyritään Kennelliiton sekä rotujärjestöjen jatkuvasti kehittyvien seurantasysteemien avulla toteuttamaan mahdollisimman rotukohtaisesti. Ohjelma on laadittu puiteohjelmaksi tulevaisuuden kehitysmahdollisuuksia silmällä pitäen.

Koska uusittu PEVISA-ohjelma on pyrittykin saamaan väljäksi, ei siinä voida luetella tai määritellä kaikkia erityistapauksia yksityiskohtaisesti. Rotukohtaisen vastustamisohjelman sisältö ja toteutustapa neuvotellaan kunkin anovan rotujärjestön kanssa tapauskohtaisesti.

Vastustamisohjelman tarpeellisuutta rotukohtaisissa ongelmatilanteissa ei voida yksiselitteisesti ja yleispätevästi määritellä. PEVISA-ohjelman laatii rotua harrastava yhdistys/rotujärjestö. Valmisteluvaiheessa suositellaan, että rotuyhdistykset toimivat yhteistyössä Kennelliiton jalostusosaston ja jalostustieteellisen toimikunnan kanssa, jotta saataisiin laadittua toteuttamiskelpoinen ja parhaat tulokset antava ohjelma.

Vastustamisohjelmissa tulee huomioida voimassa olevat Kennelliiton ohjeet ja määräykset.

Koirarekisteriohjeessa asetetut ehdot

Koiria koskevat yleiset rekisteröintimääräykset on annettu Suomen Kennelliiton koirarekisteriohjeessa.

I JALOSTUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Koiran

1. Terveys
 - fyysinen
 - psyykinen
2. Käyttöominaisuudet
 - yleinen yhteiskuntakelpoisuus
 - rotukohtainen käyttötarkoitus
3. Ulkomuodolliset ominaisuudet
 - terve rakenne
 - rotutyypin

II TAVOITTEIDEN KUVAUS

Vastustamisohjelman tavoitteena on ennaltaehkäistä tai vähentää pääasiassa sellaisten periytyvien vikojen tai sairauksien leviämistä rodun kantaan, jotka

- alentavat koiran elinkykyä tai -toimintoja
- aiheuttavat koiran elämän laadun alenemisen

Vastustamisohjelmien pääpaino on ongelmien ennaltaehkäisyssä.

Vastustamisohjelmien tulee toteuttamismahdollisuuksien puitteissa olla rotukohtaisia. Ohjelmien valvontaa helpottaa kuitenkin käytännössä, mikäli useammalla rodulla on samankaltainen ohjelma.

III VASTUSTAMISOHJELMAN YLEISPERIAATE

PEVISA-ohjelman hyväksymisen edellytys on, että rotuyhdistyksellä on Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan hyväksymä jalostuksen tavoiteohjelma, josta selviävät rodun jalostukselle asetetut suuntaviivat ja painopisteet.

PEVISA-ohjelmaan liittyminen tapahtuu aina rotuyhdistyksen aloitteesta. Mikäli rodulla on rotua harrastava yhdistys, valmistelee se esityksen, joka käsitellään ko. yhdistyksen yleisessä kokouksessa. Rotua harrastavan yhdistyksen PEVISA-ohjelman tulee lisäksi saada rotujärjestön yleisen kokouksen hyväksyntä. Mikäli rodulla ei ole omaa harrastavaa yhdistystä, valmistelee rotujärjestö vastustamisohjelman ja se käsitellään rotujärjestön yleisessä kokouksessa. Ohjelma on kirjallisesti ilmoitettava jokaiselle jäsenelle yleiskokoukseen mukana.

PEVISA-ohjelma voidaan esittää Kennelliiton hyväksyttäväksi, mikäli se on hyväksytty ao. rotuyhdistysten yleiskokouksessa vähintään 2/3 enemmistöllä tai kaksi kertaa peräkkäin yksinkertaisella enemmistöllä.

Voimassa olevan PEVISA-ohjelman muuttaminen tai purkaminen tulee käsitellä vastaavasti sekä rotua harrastavassa yhdistyksessä (mikäli tällainen on) että rotujärjestössä ennen kuin asia voidaan esittää Kennelliitolle.

Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta antaa anotusta PEVISA-ohjelmasta lausunnon Kennelliiton hallitukselle, joka päättää ohjelman vahvistamisesta ja voimaan astumisesta. Ohjelma on tällöin nk. Kennelliiton hyväksymä.

Vastustamisohjelma tulee jättää Kennelliiton käsiteltäväksi viimeistään huhtikuun loppuun mennessä, jolloin se voi astua voimaan aikaisintaan seuraavan kalenterivuoden alkaessa.

IV VASTUSTAMISOHJELMAN TOTEUTTAMINEN

Kennelliiton hallitus vahvistaa jalostustieteellisen toimikunnan esityksestä rotukohtaisen PEVISA-ohjelman yksityiskohdat.

Vastustamisohjelmia voidaan toteuttaa seuraavin tavoin:

1. Eläinlääkärintodistusten ja/tai asiantuntijalausuntojen perusteella

- ohjelman mukaiset todistukset ja/tai lausunnot hyväksytään vain koirista, jotka ovat tutkimus- tai näytteenottohetkellä olleet tunnistusmerkittyjä
- ohjelman mukaiset todistukset ja/tai lausunnot tutkituista koirista taltioidaan ja käsitellään Kennelliitossa
- sairaaksi todetun koiran muu kuin lonkka- ja kyynärkuvauslausunto taltioidaan Kennelliitossa koiran tietoihin, vaikka koira ei olisi tutkimus- tai näytteenottohetkellä ollut tunnistusmerkitty (tämä lisäys voimaan 1.1.2001, valtuusto 20.5.2000).
- allekirjoittaessaan eläinlääkintälomakkeen koiran omistaja hyväksyy sen, että tutkimustulos on julkinen ja Kennelliiton sekä rotujärjestön käytettävissä

2. Populaatiogeneettisten, Kennelliiton koirarekisterin tietoihin perustuvien laskelmien perusteella

Rodun kannan sekä yksilöiden arvioinnissa ja lausuntojen annossa noudatetaan Kennelliiton ao. rodun osalta hyväksymiä PEVISAn periaatteita.

V VASTUSTAMISOHJELMAN VALINTAMAHDOLLISUUDET

1. Vapaaehtoisuuteen perustuva vastustaminen

- Kennelliitto taltioi virallisesti tutkittujen koirien tutkimustulokset

2. Pentueen rekisteröimiseksi voidaan sen vanhemmille asettaa tiettyjä ehtoja:

2.1 Tutkimuspakko, jolloin ohjelman mukainen virallinen tutkimus voidaan vaatia koiralta

- jotta sen jälkeläiset rekisteröidään
- ohjelmassa sovitun tietyn pentuemäärän tai ajanjakson jälkeen, jotta sen seuraavat jälkeläiset rekisteröidään

2.2 Siitoskielto sairausriskin perusteella

- Sairaaksi todetun/tulokseltaan sovitun raja-arvon ylittävän/alittavan uroksen/nartun jälkeläisiä ei rekisteröidä
- Sairautta todistettavasti kantavan/periyttävän uroksen/nartun jälkeläisiä ei rekisteröidä
- Sairautta polveutumisen perusteella todennäköisesti kantavan uroksen/nartun jälkeläisiä ei rekisteröidä

2.3 Siitoskielto jälkeläisten perusteella

- Uroksen/nartun osalta voidaan vaatia, että tietyn jälkeläismäärän jälkeen sen jo syntyneet jälkeläiset on tutkittava/kartoitettava sovitulla tavalla ennen kuin uroksen/nartun seuraavat jälkeläiset rekisteröidään.
- Voidaan vaatia, että uroksen/nartun jälkeläisten on täytettävä sovitun suhteellinen laatu- tai terveysaste, jotta sen seuraavat jälkeläiset rekisteröidään.

2.4 Siitoskielto populaatiogeneettisin perustein, jolloin

- Pentuetta, jonka vanhemmista jompikumpi tai molemmat ovat tuottaneet enemmän jälkeläisiä kuin rodun PEVISA-ohjelmassa on sovitun, ei rekisteröidä
- Pentuetta, jonka sukusiitosaste on rodun PEVISA-ohjelmassa asetettua raja-arvoa korkeampi, ei rekisteröidä.

3. Tutkimusten ajankohta

- Kennelliitto voi rotu- ja sairauskohtaisesti määrittellä, missä iässä koiran virallinen tutkimus aikaisintaan voidaan suorittaa.
- Kennelliitto voi määrätä kuinka vanha koiran tutkimustulos korkeintaan saa olla, kun sen jälkeläisiä rekisteröidään.
- Mikäli pakollisen tutkimuksen tulos ei vaikuta koiran jälkeläisten rekisteröintiin, tulee koiran olla tutkittu viimeistään sen jälkeläisiä rekisteröitäessä.
- Mikäli pakollisen tutkimuksen tulos vaikuttaa koiran jälkeläisten rekisteröintiin (terveysvaatimus tai raja-arvo), on rekisteröitävän pentueen molemmilla vanhemmilla astutushetkellä oltava Kennelliiton hyväksymä ja voimassa oleva tutkimustulos (valtuusto 20.5.2000).

VI VASTUSTAMISOHJELMAN VALVOMINEN JA KESTOAIKA

Kennelliitto valvoo yhdessä rotujärjestön kanssa vastustamishjelman toteutumista.

Vastustamishjelmaan liittyvän rodun ohjelma voidaan hyväksyä määräajaksi viideksi vuodeksi, jonka jälkeen ohjelman tarve tarkistetaan saatujen tietojen perusteella.

Rotujärjestön anomuksen perusteella voidaan vastustamishjelma tämän jälkeen vahvistaa noudatettavaksi uudeksi määräajaksi.

VII POIKKEUSMENETTELY

Kennelliiton jalostustieteellisellä toimikunnalla on oikeus rotujärjestön esityksestä myöntää tapauskohtaisesti poikkeusluvalla erivapaus rotukohtaisen PEVISA-ohjelman mukaisista määräyksistä.

VIII ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

Mikäli koira kuolee tai joudutaan lopettamaan/operoimaan ennen nk. virallista tutkimusikää, voidaan sen epävirallinen tutkimuslausunto omistajan pyynnöstä taltioida.

Mikäli pentue ei täytä rotukohtaisessa PEVISA-ohjelmassa asetettuja rekisteröinnin ehtoja, mutta se rekisteröidään Kennelliiton jalostustieteellisen toimikunnan myöntämällä poikkeusluvalla, voidaan pentueen rekisteröintimaksuluokkaa korottaa.

Hallituksella on oikeus erityisen painavista syistä poiketa PEVISA-säännön määräyksistä antamalla kuitenkin kaikki poikkeamiset valtuustolle jälkikäteen tiedoksi (valtuusto 20.11.1999).